

Toestand der ingezetenen 1849
Gemeente Stad Hardenbergh

Aan Z.E. den Heere Staatsraad Gouverneur der Provincie Overijssel, residerende te Zwolle.

Hardenbergh, den 18 juny 1849.

Ter voldoening aan Uw Excellenties Besluit van den 8sten dezer, 1^e Afd. no. 1939, opzichtelijk eene te doene opgave nopens den toestand der ingezetenen, hebben wij de eer, na daaromtrent meede eenige deskundige landbouwers te hebben gehoord, te berigten.

1. Dat den gezondheidstoestand der ingezetenen allezints voldoende is, terwijl zich geene besmettelijke ziekten voordoen.
2. Dat ten aanzien der verschillende veldgewassen den rogge oogst voor tamelijk goed kan gehouden worden, zijnde evenwel de verwagting niet gelijk aan die van het vorig jaar; ten opzichte den zandboekweit is de verwagting veel minder; veroorzaakt door de in de vorige week gevallene nachtvorsten, waardoor niet alleen dezelve maar ook een groot gedeelte der aardappelen zijn bevroren; de boekweit is dan ook reeds weder herzaayd geworden, zoo dat door het later rijpen derzelve de verwagting veel minder is, dan wel van het eerste gezaaij. De aardappelen zullen zich vooral door de nu gevallene regens veel herstellen, doch blijven in elk geval in den groei belemmerd; de verdere zomervruchten als garst, haver, vlas enz. laten zich goed aanzien, terwijl den hoogbouw voor gunstig kan geacht worden, even als het gras voor de beweiding van vee.
3. Dat de staat der neringen en handteringen, fabriekarbeid en handel sedert de laatste opgave geene verandering heeft ondergaan en zijn alzoo op dezelfde hoogte gebleven. De wekelijksche koorntmarkt alhier blijft druk bezocht, speciaal door de naburige grensbewoners en de graafschap Bentheim, en bedingen in evenredigheid van andere markten goede prijzen. De scheepvaart is hier van weinig betekenis, vooral ook door den lagen waterstand der rivier de Vecht des zomers.
4. Dat sedert january l.l. geene landverhuizers uit de gemeente zijn vertrokken, en
5. Dat in de gemeente niet de minste onrust wordt bespeurd in verband tot of met de woelingen die in de vreemde rijken plaats hebben.

De burgemeester en assessoren der Stad Hardenbergh,
J. Santman Rz., assessor
Ter ordonnantie C.J. van Riemsdijk